Πιείτε στην υγειά του Τζέρι

Το ιδιο βραδυ, όλο το Κλαδί είχε καθηλωθεί μπροστά στις τηλεοράσεις. Από νωρίς διαφημιστικά φιλμάκια ανάγγελναν: «Δείτε αποκλειστικό ρεπορτάζ στο Δελτίο των Οκτώ: Μπορεί να κρατήσει την ελληνική σημαία ένας Αλβανός; Το ερώτημα αυτό διχάζει τους κατοίκους στο Κλαδί». Το τηλέφωνο στο σπίτι χτυπούσε ασταμάτητα. Απαντούσε ο πατέρας και έλεγε ακριβώς αυτά που μου είχε πει να του πω να λέει ο κύριος Γρουσούζης, ότι δηλαδή από την επόμενη μέρα θα τους δίναμε συνεντεύξεις, εκείνο το βράδυ όμως ο Τόνυ Ποτήρης και το Apocalypse Channel έπρεπε να έχουν την αποκλειστικότητα.

«Τον ξέρω καλά αυτόν, τον μελετώ κάθε βράδυ, μπορώ να προβλέψω τις αντιδράσεις του και, άρα, να σκηνοθετήσω όπως εμείς θέλουμε την εκπομπή του» μου είχε πει ο κύριος Γρουσούζης όταν με φώναξε στο σπίτι του.

«Μα πριν από έξι χρόνια την είχαμε πάθει. Ο Στέφανος νόμιζε ότι...»

«Μα με συγκρίνεις μ' αυτόν; Αυτός ξέρει από
αθλητισμό. Εγώ όμως ξέρω από Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης» μου είπε με ύφος που δε σήκωνε αντιρρήσεις.

Το μόνο που τόλμησα να πω ήταν: «Η Χριστίνα όμως δεν ήξερε;».

«Αυτή μπορεί να μας φανεί χρήσιμη. Τώρα πια έχει και πείρα και την υπολογίζουν στο σταθμό».

Οκτώ παρά πέντε το βράδυ χτύπησε το κουδούνι της εξώπορτας. Άνοιξα και τι να δω. Ο κύριος Γρουσούζης με σμόκιν και κασκόλ της Εθνικής Ελλάδος. Στο χέρι κρατούσε μια σαμπάνια.

«Ήρθα» είπε, λες και τον είχαμε καλέσει, και πέρασε μέσα. «Αυτή τη σαμπάνια θα την ανοίξουμε μόλις νικήσει η ομάδα μας».

Οι ειδήσεις ξεκίνησαν με δυο τρία θέματα σαφώς σημαντικότερα από το δικό μου. Οκτώ και δέκα ο Τόνυ Ποτήρης είπε: «Και τώρα, κυρίες και κύριοι, στο καθημερινό ένθετο του Δελτίου μας με τίτλο "Πρόσωπα" το θέμα που σας είχαμε εξαγγείλει».

Εμφανίζονται οι τίτλοι των «Προσώπων» και μια φωτογραφία μου. Αμέσως μετά ακούγεται η φωνή της Χριστίνας:

«Ήρθαν στην Ελλάδα για να αναζητήσουν ένα καλύτερο αύριο. Δούλεψαν σκληρά και ανάθρεψαν δυο παιδιά που ξεχωρίζουν. Η κόρη τους πρωταθλήτρια Ελλάδος και ο γιος άριστος μαθητής. Κι όμως δεν του αναγνωρίζουν το δικαίωμα να κρατήσει τη σημαία». Στην οθόνη εμφανίζεται άλλη φωτογραφία μου και αμέσως μετά ο πατέρας:

«Στις αρχές της δεκαετίας του '90 που ήρθαμε, δε φανταζόμουν τις δυσκολίες που θα συναντούσαμε. Η γιαγιά μου και ο παππούς μου ήταν Έλληνες. Από τους πρώτους που είχαν βγάλει τις σημαίες στα μπαλκόνια όταν μπήκε ο ελληνικός στρατός στους Αγίους Σαράντα, στον πόλεμο του '40 - '41. Ως Ελληνίδα μεγάλωσαν τη μάνα μου, κι εκείνη πάντα στάλαζε στην ψυχή μας

την αγάπη για την Ελλάδα. "Είσαι Έλληνας χριστιανός ορθόδοξος" μου έλεγε ψιθυριστά στο αυτί τα βράδια πριν κοιμηθώ, για να μην το ακούσει ο πατέρας μου που ήταν Αλβανός και υποστήριζε το καθεστώς με φανατισμό. Ο ίδιος, γέρος πια, όταν έβλεπε στα τέλη της δεκαετίας του '80 όλα να αλλάζουν στην Ευρώπη και όσα υποστήριξε μια ολόκληρη ζωή να έχουν φτάσει σε αδιέξοδο, μου είπε: "Γιε μου, τράβα στην Ελλάδα. Εκεί θα βρεις μια πατρίδα". Κι ενώ ήρθαμε για να βρούμε τον παράδεισο, αντιμετωπίσαμε τόσες δυσκολίες, που συχνά θέλαμε να τα μαζέψουμε και να γυρίσουμε πίσω. Παίρναμε όμως κουράγιο από τα παιδιά μας, επειδή θέλουμε να τους δώσουμε ευκαιρίες να φτιάξουν μια ζωή καλύτερη απ' τη δική μας».

Στην οθόνη εμφανίστηκε η μητέρα καθισμένη στο δωμάτιό μας. «Εδώ διαβάζει ο γιος μου. Δεν τον βοηθά κανείς, κι όμως είναι σε όλα άριστος. Είναι ένα παιδί άτακτο, μα ευαίσθητο κι ευγενικό. Πάντα με ρωτούσε: "Ποτέ δε βραβεύουν τους καλούς μαθητές;". Κι εγώ του απαντούσα: "Καλός μαθητής είσαι για τον εαυτό σου και όχι για να βραβευτείς". Του έλεγα όμως πως αν είναι και στην Πέμπτη και στην Έκτη καλός και έχει ήθος και το θέλει πολύ, μπορεί να έχει την εξαιρετική τιμή να κρατήσει τη σημαία!»

«Πραγματικά, έτσι το βλέπει, σαν εξαιρετική τιμή;»

«Μάλιστα. Μια μέρα μού είπε: "Μαμά, η σημαία που θα κρατήσω είναι σαν αυτή που φύλαγε η προγιαγιά μου στο σεντούκι και μόλις μπήκαν οι Έλληνες στρατιώτες την έβγαλε στο μπαλκόνι;".

»"Ναι, αγόρι μου"».

«Κυρίες και κύριοι» ακούστηκε η φωνή της Χριστίνας, ενώ έδειχναν εμένα να παίζω στην αυλή του σχολείου «σημερινό μας πρόσωπο ετούτο το παιδί που θέλει να γίνει σημαιοφόρος του σχολείου του. Κάποιοι διαφωνούν όμως και δεν του αναγνωρίζουν αυτό το δικαίωμα».

Στην οθόνη ο πρόεδρος του Συλλόγου Γονέων: «Η ελληνική σημαία ανήκει στους Έλληνες. Πώς θα την κρατήσει ένας Αλβανός; Να κρατήσει τη δική του σημαία. Οι πρόγονοί μας πολέμησαν για να είμαστε ελεύθεροι και να κρατάμε τη σημαία μας ψηλά». Αμέσως μετά εμφανίστηκε ο δήμαρχος. «Εμείς οργανώνουμε τον αυριανό εορτασμό, όμως οι νόμοι του Υπουργείου Παιδείας δεν είναι σαφείς, γιατί δεν είχαμε ποτέ προετοιμαστεί ως κράτος για μια πολυπολιτισμική κοινωνία. Ο δήμος δεν έχει καμιά δουλειά να επέμβει. Αν δεν μπορεί ο διευθυντής να λύσει το θέμα, ας ασχοληθεί ο προϊστάμενος, ο νομάρχης, ο υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, δεν ξέρω ποιος, αρκεί να βρεθεί λύση» είπε και συμπλήρωσε: «Το σημαντικό είναι να γίνει ομαλά ο εορτασμός».

Ξανά η φωνή της Χριστίνας και στην οθόνη εγώ να διαβάζω: «Τελικά, έχει δικαίωμα να κρατήσει την ελληνική σημαία; Υπάρχει κάποιος αρμόδιος να απαντήσει;».

Μ' αυτή τη φράση το ρεπορτάζ της Χριστίνας τελείωσε. Αμέσως ακούστηκε η μουσική επένδυση των τίτλων του ένθετου «Πρόσωπα» και στις οθόνες

εμφανίστηκε ο Τόνυ Ποτήρης να λέει: «Το σημερινό θέμα έχει προκαλέσει πολλές αντιδράσεις. Το τηλεφωνικό μας κέντρο έχει ανάψει από τα τηλεφωνήματα τηλεθεατών. Σε ζωντανή σύνδεση η κυρία Τόλη, μητέρα του Γιώργου που πηγαίνει στο ίδιο σχολείο, και η κυρία Καίτη Λεοντάκη, δασκάλα του σχολείου. Κυρία Τόλη, σας ακούμε».

«Κύριε Ποτήρη, ο Σύλλογος Γονέων αποφάσισε να μην πάει κανένα παιδί στην παρέλαση, αν στην εθνική μας εορτή δεν κρατήσει τη σημαία Ελληνόπουλο!»

«Μάλιστα. Η απόφασή σας είναι αμετάκλητη;»

«Βεβαίως, αυτό το παιδί αναστάτωσε την περιοχή μας όταν, πριν από έξι χρόνια, πέταξε ένα καφέ αηδιαστικό μπαλάκι στο δήμαρχο. Το είχατε παρουσιάσει τότε στις ειδήσεις. Μη φανταστείτε ότι άλλαξε. Μια δασκάλα όμως ξέρουμε ότι όλα αυτά τα χρόνια πιάνει τους συναδέλφους της και ζητά να του βάζουν καλούς βαθμούς...»

«Τι λέτε, κυρία μου;» τη διέκοψε η κυρία Καίτη.

«Μη με διακόπτεις, γιατί για σένα λέω. Θα τα αποκαλύψω όλα».

«Σας διακόπτω, γιατί για να μιλάτε πρέπει να έχετε στοιχεία. Ποιος δάσκαλος του έβαλε βαθμό που δεν τον άξιζε. Να μας το πείτε. Αν δεν το κάνετε, θα σας κάνουμε όλοι οι δάσκαλοι μήνυση για συκοφαντία».

«Παρακαλώ, ηρεμήστε, κυρίες μου. Κυρία Λεοντάκη, εσείς τι πιστεύετε για το θέμα;»

«Απόγονοι Ελλήνων της διασποράς, έρχονται στην Ελλάδα και πείθουν τα παιδιά τους ότι πάνε στην πατρίδα. Στους ίδιους δίνουν ταυτότητα ομογενών, αλλά δεν τους επιτρέπουν να πάρουν την υπηκοότητα για να μην εξαφανιστεί η μειονότητα από τη Βόρειο Ήπειρο και συρρικνωθεί ο ελληνισμός μόνο εντός των συνόρων της Ελλάδας. Στην περίπτωσή μας, πρέπει να σημειώσουμε ότι το κράτος έχει δώσει ελληνική υπηκοότητα στην κόρη της οικογένειας επειδή κάνει πρωταθλητισμό και στο γιο δεν επιτρέπεται να κρατήσει τη σημαία».

«Δηλαδή, εσείς λέτε ότι πρέπει να είναι αύριο σημαιοφόρος;»

«Η άποψή μου, κύριε Ποτήρη, είναι ότι η σημαία δεν πρέπει να έχει σχέση ούτε με την επίδοση στα μαθήματα ούτε βέβαια και με την εξωτερική εμφάνιση. Πρέπει να την κρατάει όποιος το θέλει πάρα πολύ. Και στην περίπτωσή μας ο Λευτέρης το θέλει».

«Είδατε που όλα πήγαν καλά! Όπως τα είχαμε σχεδιάσει» είπε ο κύριος Γρουσούζης. «Και τώρα προβλέπω ότι σε λίγα λεπτά θα τηλεφωνήσει ο υπουργός και θα δώσει τη λύση».

«Έπρεπε να αναστατωθεί όλη η Ελλάδα για να γίνω σημαιοφόρος;» είπα και έφυγα τρέχοντας για το δωμάτιό μου. Ήθελα να μείνω μόνος, να κλάψω, να ουρλιάξω, να φτιάξω άπειρα καφέ αηδιαστικά μπαλάκια και να τα πετάξω στα μούτρα όλων αυτών που τόσον καιρό μού φέρονταν φιλικά και μόλις βρήκαν την ευκαιρία, άρχισαν να λένε για μένα τόσα ψέματα και δε δίσταζαν να με εξευτελίσουν.

Οι υπόλοιποι συνέχισαν να βλέπουν ειδήσεις. Σε λίγα λεπτά, ενώ μιλούσε για το γάμο μιας διάσημης τραγουδίστριας που θα γινόταν το καλοκαίρι στη Μύκονο, ο Τόνυ Ποτήρης διέκοψε και είπε:

«Διακόπτουμε για να επανέλθουμε στο προηγούμενό μας θέμα, εκείνο με τη σημαία. Έχουμε ένα σημαντικό τηλεφώνημα...».

«Τι σας έλεγα;» θριαμβολογούσε ο κύριος Γρουσούζης. «Έλα, μικρέ, θα μιλήσει για σένα ο υπουργός Παιδείας!» μου φώναξε και συνέχισε:
«Υπουργούλη μου, Ποτηράκο μου, και όλη η παρεΐτσα σας, πόσο σας ξέρω όλους και σας χειρίζομαι».
Εγώ, φυσικά, δεν πήγα στο σαλόνι. Είχα άλλη δουλειά...
«Καλησπέρα».

«Καλησπέρα, θα ήθελα να κάνω μια δήλωση».

«Κυρίες και κύριοι, στην τηλεφωνική γραμμή, για όσους δεν κατάλαβαν, είναι ο μικρός μαθητής από το Κλαδί».
Όλοι κοκάλωσαν. Η μαμά γύρισε και κοίταξε το τηλέφωνο. Έλειπε από τη θέση του, το είχα πάρει στο δωμάτιό μου. Δεν κουνήθηκαν. Μόνο ο κύριος Γρουσούζης μουρμούρισε: «Αυτό το παιδί δεν το ξέρω καθόλου. Είναι όλο εκπλήξεις».
«Θέλω να δηλώσω ότι δε θα επιμείνω να κρατήσω τη σημαία. Παρακαλώ την Ξανθίππη να την κρατήσει αυτή, να χαρεί και ο μπαμπάς της, να χαρεί και η μαμά του φίλου μου του Γιώργου και όλοι οι γονείς του Συλλόγου. Βέβαια, πάνω απ' όλα να χαρεί και ο δήμαρχος, που τον ταλαιπωρώ από τότε που του λέρωσα το πουκάμισο, πριν από έξι χρόνια, μ' εκείνο το καφέ αηδιαστικό μπαλάκι. Φαίνεται πως εγώ για όλους τους κατοίκους του Κλαδιού θα μείνω πάντα εκείνο το παιδί που ήθελαν να διώξουν».

«Γιατί πήρες αυτή την απόφαση; Με ειδοποιούν ότι ο νομάρχης έστειλε ένα φαξ, με το οποίο ζητά να εφαρμοστεί ο νόμος και να κρατήσεις εσύ τη σημαία όπως το δικαιούσαι».

«Δε θέλω να προκαλώ φασαρίες στο χωριό μου. Σας παρακαλώ να σταματήσουμε εδώ».
Το τηλέφωνο έκλεισε. Ακόμη και ο έμπειρος δημοσιογράφος Τόνυ Ποτήρης είχε μείνει άναυδος. Η μητέρα είχε δακρύσει. Ο πατέρας δεν ήξερε τι να κάνει. Ο κύριος Γρουσούζης σηκώθηκε από τον καναπέ, τύλιξε το κασκόλ γύρω από το λαιμό του και είπε: «Θα πάω μια βόλτα με το μικρό. Θέλω να μιλήσουμε. Σας αφήνω τη σαμπάνια. Ο γιος σας μας έδωσε απόψε ένα μάθημα. Πιείτε στην υγειά του Τζέρι».

***

Ο Πέτρου είχε ενθουσιαστεί. Αυτή η ιστορία, αν και συνδύαζε όλα τα στοιχεία που αναζητούσε τόσον καιρό, δεν τον ενδιέφερε πια μόνο εμπορικά. Είχε αγγίξει

την ψυχή του. Ήθελε τόσο να γνωρίσει αυτό το αγόρι. Σκέφτηκε πώς είχαν πολλά να πουν. Έπρεπε να επιμείνει να συναντηθούν.

Από: ekdoseisellinismos@ee.gr

Προς: kafe–aidiastiko–balaki@hellas.gr

Φίλε μου,

Το κείμενό σου μου έχει αγγίξει την ψυχή. Πρέπει να πιστέψεις ότι μου αρέσει, πόσες φορές θα σ' το πω πια. Ή, μάλλον, δε σ' το έχω πει, αλλά σ' το έχω γράψει. Καιρός να σ' το πω κιόλας! Νομίζω ότι πρέπει να σταματήσουμε εδώ αυτή την αλληλογραφία μέσω υπολογιστών. Έχουμε τόσα να πούμε. Πρέπει να συναντηθούμε, ακόμη και σήμερα, και τώρα αν γίνεται. Στείλε μου τη διεύθυνσή σου να έρθω. Θέλω να σε ρωτήσω για τόσα θέματα.

Από: kafe–aidiastiko–balaki@hellas.gr

Προς: ekdoseisellinismos@ee.gr

Αγαπητέ κύριε εκδότη,

Παρακαλώ να μου στείλετε τις ερωτήσεις σας και τις παρατηρήσεις γραπτώς. Θα σας απαντήσω αμέσως. Βέβαια, μετά το επόμενο κεφάλαιο δε νομίζω ότι θα σας μείνουν πολλές απορίες. Όσο για τη συνάντησή μας, θα γίνει μόλις διαβάσετε το συνημμένο και μου απαντήσετε ότι ακόμη επιθυμείτε να με συναντήσετε.

Ευχαριστώ

Συνημμένο: Κεφάλαιο 11.

11

Σου υπόσχομαι, θα προσπαθήσω!

ΠΕΡΠΑΤΟΥΣΑΜΕ με γρήγορο βήμα και οι δυο, ο κύριος Γρουσούζης κι εγώ, αμίλητοι και σκυθρωποί. Ήταν ένας κρύος Μάρτης και η παγωνιά περνούσε τα ρούχα και μας περόνιαζε όλο το κορμί. Ήταν περασμένες εννιά και ψυχή δεν κυκλοφορούσε στο χωριό. Διασχίσαμε όλη την κατοικημένη περιοχή και βγήκαμε στο δρόμο προς το πευκοδάσος, δίπλα στη λιμνοθάλασσα. Ποτέ δε θα πήγαινα νύχτα προς τα κει, ακόμη κι αν είχα παρέα. Εκείνη τη μέρα όμως δε μ' ένοιαζε τίποτα. Τι άλλο χειρότερο θα μπορούσε να μου συμβεί;

Περάσαμε το σημείο όπου πήγαινα συχνά και προχωρήσαμε σε μέρη που ποτέ δεν είχα τολμήσει να πάω. Φτάσαμε σ' ένα σημείο όπου τα πεύκα με τους κορμούς τους δημιουργούσαν ένα φυσικό γεφυράκι. Από κει μπορούσες να περάσεις πάνω από τη λιμνοθάλασσα και να πας σ' ένα νησάκι που σχηματιζόταν στο εσωτερικό της. Αν και τα μάτια μας είχαν συνηθίσει το σκοτάδι, ο κύριος Γρουσούζης έβγαλε από την τσέπη του ένα φακό και τον άναψε.

«Έλα, σου φωτίζω, ανέβα στον κορμό να περάσουμε απέναντι».

Φοβήθηκα, μα δεν ήθελα να του το φανερώσω. Με αποφασιστικό βήμα πέρασα και βρέθηκα στο νησάκι. Το ίδιο έκανε κι εκείνος. Στην όχθη κειτόταν ο σκελετός μιας βάρκας, σαν κι αυτές που χρησιμοποιούσαν παλιά οι ψαράδες της λιμνοθάλασσας. Πήρε ένα κλαδί, τύλιξε πάνω του το κασκόλ σαν σημαία, το

έμπηξε στο χώμα και είπε δυνατά: «Κηρύσσω την ανεξαρτησία αυτού του νησιού. Από σήμερα θα λέγεται *Νησί της Αλήθειας* και κυβερνήτης του θα είναι ο Λευτέρης!». Μετά γύρισε σ' εμένα: «Κάτσε εδώ» μου είπε και μου έδειξε τα ξύλα της βάρκας «είμαστε μακριά από το χωριό, μακριά απ' όσους σε έχουν πληγώσει. Σε μια άλλη Ελλάδα, στο δικό σου νησί, το Νησί της Αλήθειας. Εδώ μόνο πουλιά και αμφίβια ζουν. Αυτός είναι ο τόπος που έρχομαι όποτε θέλω να σκεφτώ και να πάρω μια σοβαρή απόφαση. Εδώ λοιπόν θα μιλήσουμε και θα πούμε μόνο αλήθειες. Δε θα κρατήσουμε ο ένας από τον άλλο κανένα μυστικό!».

«Ναι!»

«Τι ναι;»

«Εντάξει, μόνο αλήθειες και καθόλου μυστικά. Ξεκινάμε;»

«Ξεκινάμε».

«Πώς σε λένε;»

«Άρχισες με δύσκολη ερώτηση!»

«Είπαμε, μόνο αλήθειες! Είμαι ο κυβερνήτης του Νησιού της Αλήθειας και σε ρωτάω πώς σε λένε, ξένε!»

«Όχι και ξένε, κύριε κυβερνήτη. Αυτό το νησί ήταν δικό μου, ήμουν ο κυβερνήτης του και σου παρέδωσα τη διακυβέρνησή του πριν από λίγο. Λοιπόν, με λένε... Μάρκο Δρενδάκη».

«Δρενδάκη! Κάτι μου θυμίζει αυτό το όνομα. Μα εσύ δεν είσαι ο σκηνοθέτης της *Οδύσσειας;*»

«Η δουλειά μου είναι ή, μάλλον, ήταν φωτογράφος και οπερατέρ σε πάρα πολλές ελληνικές ταινίες και, όπως σωστά θυμάσαι, έχω σκηνοθετήσει και μία. Την *Οδύσσεια*. Εσύ, αλήθεια, πού την ξέρεις; Την έχεις δει;»

«Μια μέρα την έπαιξε η τηλεόραση και επειδή το θέμα της είναι τι υπέφεραν οι Έλληνες που έφυγαν μετανάστες τη δεκαετία του 1950, η Κλάρα με φώναξε και την παρακολουθήσαμε μαζί. Θέλαμε να δούμε ποιος έχει γράψει το σενάριο και προσέξαμε τους τίτλους με τα ονόματα των συντελεστών. Από κει θυμάμαι το δικό σου».

«Το σενάριο ήταν του Πέτρου Κοσμίδη, βασισμένο σε μια ιδέα δικιά μου και πολλές αληθινές ιστορίες φίλων και γνωστών που έφυγαν για τη Γερμανία, την Αυστραλία, τον Καναδά και τη Νότιο Αφρική. Πούλησα το σπίτι μου και κάτι χωράφια του πατέρα μου για να τελειώσω αυτή την ταινία, αφού ήμουν και ο παραγωγός της. Ήθελα τόσο πολύ αυτή η πτυχή της ιστορίας των Ελλήνων να γίνει ταινία!»

«Είχε επιτυχία;»

«Πήρε πολλά βραβεία σε διάφορα φεστιβάλ. Η εμπορική της επιτυχία όμως για τα τότε δεδομένα ήταν μέτρια. Σήμερα μου τη ζητούν από πανεπιστήμια και ινστιτούτα του εξωτερικού. Σίγουρα είναι σημείο αναφοράς».

«Κι εδώ τι κάνεις;»

«Λοιπόν, άκουσε. Είμαι ένας άνθρωπος μόνος. Συντροφιά μου η τέχνη. Ερωτεύτηκα πολλές γυναίκες, ακόμα και πρωταγωνίστριες των ταινιών που δούλευα. Με ερωτεύτηκαν κι αυτές, με καμία όμως δεν έτυχε να κάνουμε οικογένεια. Τώρα που είμαι συνταξιούχος, αποφάσισα να μη ζήσω στην Αθήνα. Δεν ήξερα πού να πάω και αποφάσισα να έρθω εδώ για να φωτογραφίσω τον υγροβιότοπο».

«Όταν χάνεσαι φωτογραφίζεις;»

«Έρχομαι εδώ και δουλεύω. Θέλω να δείξω τον ίδιο τόπο σε διαφορετικές εποχές και διαφορετικές ώρες».

«Στο σπίτι τι κάνεις;»

«Κι εκεί δουλεύω, εμφανίζω, προβάλλω διαφάνειες. Ενώ ήρθα για φωτογραφίες, τελικά τραβάω και με μια ερασιτεχνική κάμερα. Έχω και μια μικρή μονταζιέρα».

«Δεν τα ήξερα όλα αυτά! Ενώ εσύ πώς ήξερες τόσα για μένα και για τα προβλήματά μου, ώστε μάλιστα με συμβούλευσες τι να κάνω; Δηλαδή τι με συμβούλευσες, ολόκληρο σχέδιο κατάστρωσες...»

«Το οποίο πέτυχε κι εσύ τα τίναξες όλα στον αέρα. Γιατί; Για πες μου».

«Εγώ ρώτησα πρώτος!»

«Από τα κλειστά παράθυρα παρακολουθείς καλύτερα! Τα παράθυρά μας απέχουν λίγα μέτρα. Άκουγα τα πάντα που έλεγες με τους φίλους σου και την αδελφή σου κλεισμένοι στο δωμάτιό σας. Βλέπεις, έχω τα παντζούρια κλειστά για να μην μπαίνει φως στο εμφανιστήριο, μα τα παράθυρα ανοιχτά για να φεύγει η μυρωδιά των υγρών».

«Και;»

«Και, από ένα σημείο και μετά, ασχολούμαι μόνο μ' εσένα! Ρώτησα κι έμαθα όσα στοιχεία δεν είχα καταλάβει για τη ζωή σου απ' όσα άκουγα από το παράθυρο. Περίμενα πότε θα συναντηθούμε και ήρθες και μου χτύπησες την πόρτα!»

«Χωρίς να ξέρω ποιος μένει μέσα. Για τα κάλαντα!»

«Και ξαναήρθες!»

Για λίγα λεπτά δε μιλούσαμε. Ακούγαμε την απόλυτη σιωπή που ράγιζαν για δευτερόλεπτα οι ήχοι της φύσης. Σκεφτόμουν τι μπορεί να ήθελε από μένα και γιατί ήρθα μαζί του στην ερημιά. Ήταν ο φύλακας άγγελός μου; Ένας παππούς σαν κι αυτόν που άφησα στην Αλβανία; Ή είχε κάτι κακό στο μυαλό του;

«Λοιπόν, πες μου, γιατί τα τίναξες όλα στον αέρα;»

«Κύριε Δρενδάκη...»

«Να με λες όπως με έλεγες, Γρουσούζη!» Ακόμη κι αυτό είχε ακούσει; «Ή σκέτα Μάρκο!»

«Μάρκο, είμαι απελπισμένος. Όλα αυτά τα χρόνια, ακόμη και σε όσους μας συμπαθούν, μόλις γίνει κάτι κακό πρέπει να αποδείξουμε ότι δεν το κάναμε εμείς. Οι δικοί μου νομίζουν ότι δεν κατάλαβα πως τρεις φορές ήρθαν και πήραν

τον πατέρα για ανάκριση. Στα έξι αυτά χρόνια έγιναν δυο ληστείες κι ένας φόνος στην περιοχή και τις τρεις φορές άρχισαν να ψάχνουν τους δράστες ανάμεσα στους Αλβανούς! Τη μια ληστεία την είχε κάνει πράγματι Αλβανός. Τα άλλα δυο εγκλήματα όμως είχαν γίνει από Έλληνες. Είμαστε καταραμένοι, έτσι νομίζω. Χωρίς πατρίδα. Γιατί και την Αλβανία, μια χώρα στην οποία έχω να πάω από μωρό και που δε μιλάω πια σχεδόν καθόλου τη γλώσσα της, πώς να τη θεωρήσω πατρίδα μου; Άλλωστε, κι αυτή μας θεωρούσε "ελληνική μειονότητα", παρά τις προσπάθειες των παππούδων μου, που ήταν Αλβανοί, να ενταχθούμε στους ανθρώπους του καθεστώτος. Η γιαγιά Ειρήνη, βλέπεις, ήταν πολύ δυναμική και μας κράτησε Έλληνες. Μα οι Έλληνες μας θεωρούν Αλβανούς! Δε θυμάμαι, όταν πήγαμε να πάρουμε αυτοκίνητο, πόσες διαδικασίες και πόσα χαρτιά χρειάστηκαν για να αποδείξει ο πατέρας μου ότι νόμιμα εργάζεται στην Ελλάδα και ότι έχει δικαίωμα να κάνει αγορές. Θυμάμαι εκείνο το γραβατωμένο υπάλληλο στο υπουργείο που του φώναζε: "Να με πάρουν να μου πουν ότι η ταυτότητα ομογενούς που έχεις ισχύει. Εσείς αυτές τις αγοράζετε στην Ομόνοια!". Για δάνειο από τράπεζες ούτε το συζητάμε βέβαια, μόλις ζητούσαμε μας πετούσαν έξω. Μαζεύαμε τα χρήματα δραχμή δραχμή για να πάρουμε εκείνο το Φίατ, μοντέλο του '69, τρίτο χέρι, για να πηγαίνει ο πατέρας την Κλάρα στο στάδιο στις 6 το πρωί χωρίς να κρυώνει. Να θυμηθώ ότι η ασφάλεια με το ζόρι μάς ασφάλισε το αυτοκίνητο; Κι όλα αυτά όταν τα έλεγε ο πατέρας στο καφενείο, ξέρεις τι του λέγανε; "Να πας στη χώρα σου. Θέλετε και αυτοκίνητα, δάνεια και ασφάλειες. Είχατε και στο χωριό σας; Που ήρθατε πεινασμένοι και σας κάναμε ανθρώπους!" Για να γίνουμε "άνθρωποι" όπως λένε δουλέψαμε, δουλέψαμε πολύ σε δουλειές που δε θα τις έκαναν Έλληνες και για λίγα, πολύ λίγα λεφτά. Όλα αυτά τόσον καιρό έκανα πως δεν τα καταλάβαινα. Το ίδιο νομίζω έκανε και η Κλάρα. Αφοσιωθήκαμε εκείνη στον αθλητισμό κι εγώ στο σχολείο. Εκεί βρήκα τον παράδεισό μου. Και να που κι εκεί όλα ήταν ψεύτικα. Μόλις έπρεπε να πάρω την ηθική μου ανταμοιβή, όλοι γύρισαν εναντίον μου. Τι να ελπίζω πια; Γιατί να προσπαθήσω; Σκέψου αύριο να γίνω γιατρός ή δάσκαλος, ποιος θα έρθει σ' εμένα τον Αλβανό; Ό,τι και να σπουδάσω, σαν τον πατέρα μου θα γυρίζω στα χωράφια και στα μεροκάματα. Με φαντάζεσαι να ερωτευτώ κανένα κορίτσι; Θα του επιτρέψει η οικογένειά του να βγαίνει με Αλβανό; Ή μήπως πρέπει να κρύβω την καταγωγή μου, να μη λέω πού γεννήθηκα και ποιοι είναι οι γονείς μου, να πάρω άλλη ταυτότητα, να γίνω ένας άλλος. Και να σου πω, αυτό κάνω! Διαβάζω συνεχώς και έχω ένα λεξιλόγιο πολύ πιο πλούσιο απ' όλα τα Ελληνόπουλα της ηλικίας μου. Γράφω ελληνικά σαν ενήλικας. Σε μεγάλο βαθμό τα έχω καταφέρει και δεν έχω ξενική προφορά όταν μιλώ ελληνικά. Το είχα υποσχεθεί στον εαυτό μου, όταν στη δευτέρα δημοτικού είχε έρθει ο σύμβουλος και η κυρία μάς έβαλε όλους να διαβάσουμε, κι όταν διάβασα μου είπε: "Μπράβο, διαβάζεις πολύ καλά αν και είσαι Αλβανάκι!". Όλο στοιχήματα βάζω με τον εαυτό μου, κι όλο αλλάζω ώστε να κρύβω ποιος αληθινά είμαι. Το μεγαλύτερο όμως το έχω χάσει. Σε λίγο θα είμαι έτοιμος να

νιώθω κάποιος άλλος, μα μέσα μου θα είμαι πάντα εγώ και στην ψυχή μου θα πονάω, Μάρκο, θα πονάω. Τι να την κάνω εγώ πια τη σημαία;»
Δε μίλησε. Είδα ένα δάκρυ που κυλούσε στο μάγουλό του. Γονάτισε και τύλιξε τα χέρια του στους ώμους μου. Τότε ξέσπασα κι εγώ σ' ένα κλάμα με λυγμούς.

«Γιατί; Γιατί;» ρωτούσα.

Τον είδα να ξαναπαίρνει εκείνο το αυστηρό ύφος που είχε όταν τον είδα για πρώτη φορά. Με κοίταξε στα μάτια και είπε:

«Δεν υποφέρεις μόνο εσύ σ' αυτό τον πλανήτη! Κι εγώ ξέρεις γιατί ήρθα εδώ;».

«Για να φωτογραφίσεις τον υγροβιότοπο».

«Ανοησίες! Για να γίνω ένας άλλος. Για να αποφύγω όλη αυτή την κουτσομπολίστικη συμπάθεια που δείχνουν όλοι στους γέρους, και ειδικά στους γέρους που έτυχε να είναι καλλιτέχνες και κάποτε ήταν διάσημοι. Φαντάζεσαι ρεπορτάζ να με δείχνει να ψωνίζω το γιαουρτάκι από τη γειτονιά μου και να λέει ο ρεπόρτερ "Κάποτε τον ερωτεύτηκαν πανέμορφες ηθοποιοί και τώρα τρώει μόνος το γιαουρτάκι...". Τότε το γεροντάκι, δηλαδή εγώ, θα γυρίσω και θα του φωνάξω: "Δεν το πήρα για να το φάω, αλλά για να σ' το πετάξω" και, χλαπ, όλη η οθόνη θα γίνει άσπρη».

Τα έλεγε με ύφος σοβαρό, αλλά δεν μπόρεσα να μη γελάσω.

«Είδες ότι δεν είσαι ο μόνος που έχεις προβλήματα! Εσύ είσαι νέος, όλη η ζωή, ακόμη κι αν είναι δύσκολη, ανοίγεται μπροστά σου. Θα αγωνιστείς και θα τα καταφέρεις. Είμαι σίγουρος. Άλλωστε, δεν είναι όλοι οι Έλληνες όπως τους περιγράφεις. Υπάρχουν βέβαια κι αυτοί, υπάρχουν όμως και οι άλλοι που θα σε εκτιμήσουν για ό,τι είσαι και θα σε στηρίξουν».

«Ο κύριος Γρουσούζης, αυτός που θέλησες να γίνεις, είναι ένας από αυτούς;»

«Ναι, μα υπάρχουν κι άλλοι, πολλοί. Δε χρειάζεται να σε πείσω, το ξέρεις».

«Κάνεις τόσα για μένα. Εγώ τι μπορώ να κάνω;»

«Έχεις κάνει πολλά χωρίς να το ξέρεις. Αλλά μπορείς να κάνεις ακόμη κάτι!»

«Δηλαδή;»

«Μου έχεις ξαναδώσει κέφι για ζωή και έμπνευση για δημιουργία. Μετά την *Οδύσσεια* δε γύρισα άλλη ταινία, παρά τα βραβεία που μάζεψα και τις πιέσεις παραγωγών, γιατί δεν έβρισκα κανένα θέμα ενδιαφέρον. Όταν άρχισα να κρυφοκοιτάω τη ζωή σου, μου ήρθε η όρεξη, τώρα στα γεράματα, να κάνω μια ταινία για τη ζωή των οικονομικών μεταναστών που ήρθαν στην Ελλάδα. Κεντρικό πρόσωπο εσύ!»

«Και τα ρεπορτάζ δε θα σε δείχνουν με το γιαουρτάκι, αλλά με την κάμερα να κινηματογραφείς και θα σε ερωτεύονται πάλι οι πρωταγωνίστριες;»

Χαμογέλασε. «Μη με κοροϊδεύεις, Λευτεράκη! Θέλω να συνεχίσεις να ζεις όπως ζούσες. Να είσαι ο καλύτερος μαθητής και στο γυμνάσιο. Παράλληλα θέλω να μου γράψεις όσα θυμάσαι από τότε που ήρθες στην Ελλάδα».

«Την αυτοβιογραφία μου;»

«Το βιβλίο που σου χάρισα, ο *Έφηβος* του Ντοστογέφσκι, έλεγε στο οπισθόφυλλο: *Δεν μπόρεσα ν' αντισταθώ στον πειρασμό και κάθισα να ιστορήσω τα πρώτα μου βήματα στη ζωή.* (Από τον *Έφηβο* του Φ. Ντοστογέφσκι, μτφρ. Κοραλία Μακρή, εκδόσεις Γκοβόστη. (Σ.τ.Μ.)) Ε, λοιπόν, αυτό θέλω να κάνεις!»

«Παρακάτω όμως λέει: *Ενώ θα μπορούσα να περάσω και χωρίς αυτό… Ένα ξέρω θετικά: Ποτέ πια δεν θα ξαναπιαστώ να γράψω την αυτοβιογραφία μου: Έστω κι αν ακόμη ζήσω εκατό χρόνια».*

Τον ξάφνιασα. Εκείνος ήξερε τον Ντοστογέφσκι απέξω, αλλά κι εγώ θυμόμουν μερικά αποσπάσματα από το βιβλίο που μου είχε χαρίσει. Το είχα διαβάσει τόσες φορές.

«Γι' αυτό σ' το λέω, κάν' το τώρα!» μου είπε.

«Τι ενδιαφέρον θα έχει, δεν καταλαβαίνω. Εσύ πρέπει να το κάνεις. Τη βιογραφία σου, ακόμα και από διάθεση κουτσομπολιού, θα την αγοράσουν όλοι».

«Δε μου αρέσει να ξεπουλώ τη ζωή μου σε τιμή ευκαιρίας, ούτε και να ζω μέσα στις αναμνήσεις. Προχωρώ στο μέλλον, κι όσα έζησα είναι δικά μου και αφορούν μόνο εμένα. *Πρέπει να παραείσαι σιχαμερά αυτοερωτευμένος για να γράψεις ξετσίπωτα για τον εαυτό σου…»*

Κατά βάθος, αυτό που μου ζητούσε μου άρεσε, αφού πολλές φορές είχα γράψει σ' ένα ημερολόγιο κάποιες στιγμές που ήθελα να τις κρατήσω στη μνήμη μου. Του έπιασα το χέρι και του είπα:

«Σου υπόσχομαι, θα προσπαθήσω!».

***

–Κύριε Πέτρου, είναι απόγευμα, εγώ φεύγω. Θέλετε κάτι; τον ρώτησε η γραμματέας του

–Όχι, ευχαριστώ. Με ζήτησε κανείς όλη μέρα;

–Σας έχω εδώ μια λίστα. Είπα σε όλους ότι είστε απασχολημένος και ότι θα επικοινωνήσετε μαζί τους αύριο.

–Πολύ καλά έκανες. Αύριο, βέβαια, ίσως χρειαστεί να ταξιδέψω για να συναντήσω ένα συγγραφέα.

–Αυτόν με τον οποίο ασχολείστε όλη την ημέρα σήμερα;

–Είναι μεγάλη ιστορία. Προσπαθώ να τον πείσω να συναντηθούμε, κι εκείνος μου στέλνει ηλεκτρονικά μηνύματα. Ε! Τι να κάνω, του απαντώ.

Από: ekdoseisellinismos@ee.gr

Προς: kafe–aidiastiko–balaki@hellas.gr

Φίλε μου,

Θέλω πολύ να σε συναντήσω. Σέβομαι όμως την επιθυμία σου και σου στέλνω τις ερωτήσεις που έχω:

1. Πιστεύω ότι το κείμενό σου καθρεφτίζει ακριβώς την ελληνική κοινωνία. Οι ήρωές σου είναι πολύ ρεαλιστικοί. Σχετικά με την οικογένεια των Αλβανών, νομίζω ότι έχεις πιάσει το φόβο που έχουν. Δε βρίσκω φυσιολογικό το λεκτικό πλούτο που έχει ο λόγος τους όταν μιλούν. Μήπως θα έπρεπε ο λόγος τους να είναι λίγο φτωχότερος; Αυτοί δε μιλάνε καθόλου αλβανικά στο σπίτι τους; Ποτέ; Ούτε μια λέξη;

2. Ενώ έχεις αναφορές για κάποιους που παρανομώντας παίρνουν στο λαιμό τους και τους υπόλοιπους, μήπως τελικά βγάζεις λάδι όλους τους Αλβανούς που ήρθαν στην Ελλάδα και έχουν κάνει τόσα εγκλήματα;

3. Ο ήρωάς σου πόσων χρονών είναι τελικά; Μερικές φορές τα λόγια του είναι λίγο αταίριαστα με την ηλικία του. Μιλά σαν μεγάλος. Αν τον παρουσίαζες πιο ντροπαλό;

4. Τους τίτλους των κεφαλαίων τι τους θέλεις; Μου θυμίζουν σίριαλ στην τηλεόραση. Χρειάζονται;

5. Λες στην αρχή ότι είναι «η ιστορία της αδελφής μου», κι όμως δεν αναφέρεσαι πολύ σ' αυτήν. Γιατί;

6. Δε βρέθηκε ούτε ένα παιδί που να φερθεί άσχημα στον πρωταγωνιστή σου; Επίσης, για αρκετούς ενήλικες δεν αναφέρεις τι στάση κράτησαν, όπως, για παράδειγμα, οι δάσκαλοι από τη δευτέρα ως την έκτη δημοτικού. Γιατί το κάνεις;

7. Είναι, τελικά, αυτοβιογραφικό κείμενο;

8. Τα ονόματα είναι αληθινά;

9. Συνάντησες πράγματι το Μάρκο Δρενδάκη;

10. Η αδελφή του ήρωά σου είναι σήμερα μεγάλη αθλήτρια;

Απάντησέ μου μόνο αν έχεις αποφασίσει να συναντηθούμε!

Από: kafe–aidiastiko–balaki@hellas.gr

Προς: ekdoseisellinismos@ee.gr

Κύριε εκδότη,

Μερικά από τα ερωτήματά σας έχουν ήδη απαντηθεί. Σε κάποια άλλα οι απαντήσεις βρίσκονται στα επόμενα κεφάλαια. Εγώ, πάντως, έχω να σας πω ότι:

Το κείμενο που κρατάτε στα χέρια σας είναι αυτοβιογραφικό. Εκείνος που το έγραψε στην πρώτη μορφή του εξιστορεί όσα έζησε. Το έγραψε βέβαια χρόνια μετά, όταν ήξερε τέλεια ελληνικά, και φυσικά δεν μπορούσε να θυμηθεί αν κάποτε στο σπίτι του έλεγαν και καμιά αλβανική λέξη. Άλλωστε, η διήγηση αρχίζει τρία χρόνια αφότου η οικογένειά του ήρθε στην Ελλάδα. Υπήρξε πάντως ένα παιδί-θαύμα που μιλούσε, αλλά κυρίως σκεφτόταν, σαν μεγάλος. Πρέπει να σας πω ότι το έργο αυτό δεν το έγραψε για να μιλήσει για λογαριασμό όλων των Αλβανών, αλλά για να εξιστορήσει όσα έζησε αυτός. Το κείμενό του ήταν να γίνει σενάριο και γι' αυτό βάζει τους τίτλους στα κεφάλαια, οι οποίοι τόσο σας παραξενεύουν. Όσα δημόσια πρόσωπα αναφέρονται καλύπτονται πίσω από ψευδώνυμα, εκτός από τον Δρενδάκη που θέλησε να τον αναφέρει με το πραγματικό του όνομα. Για την αδελφή του αναφέρει όσα αντιλαμβανόταν ως ο μικρότερος, κατά δέκα χρόνια, αδελφός της και, βέβαια, όσα εκείνη,
η οποία σήμερα είναι πολύ διάσημη, του επέτρεψε να γράψει.

Νομίζω ότι απάντησα σε όλες τις απορίες σας. Αν θέλετε να με συναντήσετε, θα με βρείτε στη διεύθυνση: Αιγαίου Πελάγους 178, Ανθούπολη.

***

Ο Πέτρου άρπαξε τα κλειδιά του αυτοκινήτου κι έφυγε από το γραφείο σαν σίφουνας. Ήθελε οπωσδήποτε να συναντήσει τον άγνωστο με τον οποίο αλληλογραφούσε ηλεκτρονικά όλη μέρα.

Δε φοβόταν πια ότι θα τον έχανε, γιατί θα πήγαινε το κείμενό του σε άλλο οίκο, ούτε τον ενδιέφερε να εκδώσει το βιβλίο του για να εδραιώσει τη θέση του στην εταιρεία. Όλα αυτά στο μυαλό του είχαν υποχωρήσει μπροστά στην επιθυμία να γνωρίσει αυτόν το νέο που είχε περάσει τόσα και με μεγάλη ωριμότητα μπορούσε και τα διατύπωνε στο χαρτί.

Την Ανθούπολη την ήξερε καλά, γιατί κάποτε έψαχνε να αγοράσει ένα οικόπεδο εκεί. Ρώτησε σ' ένα περίπτερο και του είπαν πού ακριβώς βρίσκεται η οδός Αιγαίου Πελάγους. Στο νούμερο 178 είδε μια βαριά σιδερένια πόρτα. Μέσα φαινόταν ένας καλοδιατηρημένος κήπος κι ένα πολύ μεγάλο κίτρινο σπίτι. Με κόκκινα γράμματα πάνω από την πόρτα του έγραφε: «Η χαρά της ζωής». Είδε κάποιον που σκάλιζε τις τριανταφυλλιές και του φώναξε:

«Συγγνώμη, μένει εδώ κάποιος νεαρός με το όνομα Τζέρι;».

Ο ηλικιωμένος κύριος σήκωσε το βλέμμα του και τον κοίταξε για λίγα λεπτά, σαν να τον εξέταζε. Μετά είπε απλώς: «Όχι».

Ο Πέτρου έφυγε απογοητευμένος. Ξαναρώτησε στο περίπτερο για να μάθει τι ήταν αυτό το κίτρινο σπίτι. Του εξήγησαν ότι ήταν ένα είδος γηροκομείου. Αυτό τον μπέρδεψε ακόμη περισσότερο.

Είχε πια νυχτώσει. Γύρισε στο σπίτι του απογοητευμένος. Την άλλη μέρα έπρεπε να πει όλη την ιστορία στον εκδότη του.

Β΄

Την επομένη από την ημέρα που έφτασε το πρώτο μήνυμα

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΤΡΟΥ εμφανίστηκε πρωί πρωί στο γραφείο του εκδότη. Είχε αποφασίσει να μην περιμένει μέχρι την Πέμπτη που θα έκαναν τη μηνιαία συνάντηση με όλους τους υπεύθυνους των Εκδόσεων Ελληνισμού.

«Κύριε Πέτρου, τι είναι αυτό το τόσο βιαστικό;»

«Είναι κάτι σπουδαίο και θέλω την έγκρισή σας να το ερευνήσω».

«Σας ακούω».

«Εχθές έλαβα κάποια ηλεκτρονικά μηνύματα και, συνημμένα σ' αυτά, αποσπάσματα από ένα αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα, που πίστευα ότι το γράφει κάποιος νεαρός οικονομικός μετανάστης από την Αλβανία».

«Ναι, και;»

«Ίσως είναι κάποιος φοιτητής».

«Παρακάτω...»

«Το σημαντικό είναι πως μάλλον πρόκειται για τον αδελφό της Αννίτας Γκούμα».

Ο εκδότης πετάχτηκε από το γραφείο του.

«Αυτό είναι πολύ σοβαρό. Μην καθυστερείς και μας προλάβουν οι ανταγωνιστές. Ξέρεις πόσο θα ήθελαν μια βιογραφία της πρωταθλήτριας! Τρέξε να τον βρεις και να υπογράψετε. Απορώ τι περίμενες και δε μου το είπες αμέσως».

«Ξέρετε, στην εξέλιξη παίζει σημαντικό ρόλο και ο Μάρκος Δρενδάκης».

«Αυτός από τον παλιό ελληνικό κινηματογράφο; Ε, αυτό θα δώσει στο κείμενο ακόμη μεγαλύτερη εμπορικότητα. Γιατί καθυστερείς; Μάζεψε όσες πληροφορίες χρειάζονται και την Πέμπτη να το βάλουμε στο εκδοτικό πρόγραμμα. Μην καθυστερείς. Βιάσου!»

«Μα να το διαβάσουμε πρώτα. Δηλαδή εγώ το έχω διαβάσει σχεδόν όλο, αλλά θέλω να το διαβάσουν και οι αρμόδιοι του οίκου μας».

«Ας μας πουν κι αυτοί τη γνώμη τους, αφού τη θέλεις, αλλά σύντομα. Εσύ συναντήθηκες με το νεαρό;»

«Όχι ακόμα. Μου έδωσε μια λανθασμένη διεύθυνση!»

Γύρισε στο γραφείο του ικανοποιημένος από την αντίδραση του εκδότη. Άνοιξε τον υπολογιστή, αλλά δεν είχε κανένα μήνυμα. Αποφάσισε να γράψει εκείνος.

Από: ekdoseisellinismos@ee.gr

Προς: kafe–aidiastiko–balaki@hellas.gr

Φίλε μου,

Με λένε Γιάννη Πέτρου και είμαι ένας από τους πέντε υπεύθυνους του εκδοτικού τμήματος των Εκδόσεων Ελληνισμού. Έχω καλά νέα για σένα. Μίλησα στον εκδότη μας για το κείμενό σου και έδειξε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον. Όμως εσύ μου έδωσες ψεύτικη διεύθυνση. Πήγα εκεί που μου είπες και βρήκα ένα γηροκομείο. Σε παρακαλώ να μου δώσεις την αληθινή και να μου ορίσεις ένα ραντεβού.

Σ' ευχαριστώ

Γιάννης Πέτρου

Σε λίγο έλαβε απάντηση.

Από: kafe–aidiastiko–balaki@hellas.gr

Προς: ekdoseisellinismos@ee.gr

Κύριε Πέτρου,

Πίστευα ότι αλληλογραφώ με τον εκδότη τον ίδιο και όχι με κάποιον από τους υπεύθυνους. Θα έπρεπε να μου το είχατε γράψει. Εγώ δεν ξέρω πώς είναι η ιεραρχία σε ένα μεγάλο εκδοτικό οίκο.

Σας περιμένω όποτε θέλετε στη διεύθυνση που σας έδωσα, η οποία είναι η πραγματική.

Θα ειδοποιήσω ότι θα με ζητήσετε. Χθες δε φανταζόμουν ότι θα έρθετε αμέσως, και μάλιστα χωρίς να με ενημερώσετε, και δεν είχα ειδοποιήσει.

Ο Πέτρου έφυγε από την εταιρεία και πήγε πάλι στην οδό Αιγαίου Πελάγους 178, στην Ανθούπολη, στη «Χαρά της ζωής». Δεν ήταν κανείς στον κήπο και χτύπησε το κουδούνι. Άκουσε τότε ένα μωρό να κλαίει. Χτύπησε ξανά και πάλι ακούστηκε το μωρό. Τότε κατάλαβε ότι το κουδούνι χτυπούσε με τον ήχο ενός

μωρού που κλαίει. Του άνοιξε μια κυρία γύρω στα εβδομήντα πέντε που φορούσε φόρμα αεροβικής γυμναστικής.

«Την άλλη φορά ήταν έξω ο κηπουρός και...» της είπε, μα εκείνη δεν τον άφησε να τελειώσει.

«Χρυσέ μου, δεν υπάρχει κηπουρός. Ο Κωστής θα ήταν που περιποιείται τον κήπο. Τι τον ρώτησες;»

«Αν μένει εδώ κάποιος Τζέρι».

«Πού να καταλάβει ποιον ζητάς. Έλα, πέρασε, εδώ είναι».

Προχωρούσαν, μπροστά η κυρία και πίσω ο Πέτρου. Του εξηγούσε ότι ο καθένας από τους ενοίκους της «Χαράς» έκανε την αγαπημένη του ασχολία ή ακόμα και το επάγγελμά του και ότι εκεί ζούσαν περισσότερο σαν κοινόβιο παρά σαν γηροκομείο. Είχαν πλήρη αυτοδιαχείριση και ο καθένας έκανε ό,τι του άρεσε, χωρίς περιορισμούς. Είχαν και υπαλλήλους που τους πλήρωναν όλοι μαζί και βέβαια γιατρούς και νοσοκόμους.

«Σ' ένα γηροκομείο τι περιμένει κανείς; Να αποχωρήσει. Εμείς εδώ δεν είμαστε στο περιθώριο της ζωής αλλά στην ενεργό δράση. Απλώς, αντί να μένει ο καθένας μόνος του, ζούμε όλοι μαζί κι έτσι έχουμε παρέα».

Ο Πέτρου δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί ο Τζέρι τού είχε δώσει ραντεβού σ' ένα τέτοιο μέρος. Ίσως είχε μπει σε κάποια πανεπιστημιακή σχολή και δούλευε και στη «Χαρά» για να βγάζει το χαρτζιλίκι του. Μπορεί να ήταν ασκούμενος γιατρός ή νοσοκόμος.

«Εδώ, περάστε» είπε η κυρία και άνοιξε μια πόρτα. Ήταν μια μεγάλη αίθουσα με πολλά μηχανήματα με οθόνες. Τα παράθυρα κάλυπταν βαριές σκούρες κουρτίνες που άφηναν λιγοστό φως να μπαίνει μέσα.

«Ήρθε ο κύριος Πέτρου» είπε η κυρία.

«Σ' ευχαριστώ, Μάγκι. Ελάτε, είμαι εδώ πίσω».

Η φωνή ακουγόταν πίσω από ένα μηχάνημα που θύμιζε παλιά κονσόλα για μοντάζ κινηματογραφικής ταινίας. Προχώρησε και, όπως έστριψε, τον είδε μπροστά στην οθόνη ενός υπολογιστή...

«Κύριε Δρενδάκη;»

«Καλώς τον, έλα να βρούμε μια καρέκλα να καθίσεις. Κάνω μοντάζ σε κάτι σκηνές που έχω τραβήξει εδώ στη "Χαρά". Σκέψου, αυτή η μηχανή εδώ δίπλα είναι νεότερή μου και ήθελαν να την πετάξουν. Τους ζήτησα να τη μου τη χαρίσουν και να τη φέρουν εδώ. Λες και με ευγνωμονεί, δεν έχει χαλάσει ούτε στιγμή. Δουλεύω μήνες μαζί της. Από τότε που έγινα καλά, βγήκα από το νοσοκομείο και ήρθα εδώ».

«Κύριε Δρενδάκη, πού είναι ο Τζέρι;»

Ο Πέτρου, αφού συζήτησε με τον Δρενδάκη καμιά ώρα και κατάλαβε τους όρους και τις προϋποθέσεις που έθετε ο συγγραφέας, έφυγε από τη «Χαρά». Τα συναισθήματά του ήταν ανάμεικτα. Η έκπληξη μεγάλη. Έπρεπε οπωσδήποτε να εκδώσουν αυτό το βιβλίο. Αρκεί να μην έπεφτε ο εκδότης στην παγίδα που θα

έστηναν ο Δρενδάκης και ο συγγραφέας. Τι να έκανε; Είχε συμφωνήσει να μην τον προειδοποιήσει. Ήταν κι αυτός περίεργος για το πώς θα αντιδρούσε ο εκδότης. Αν έκανε την γκάφα κι έπεφτε στην παγίδα, είχε αποφασίσει να παραιτηθεί και να προσπαθήσει να βρει άλλο εκδότη για το βιβλίο.
Γύρισε αμέσως στην εταιρεία και ζήτησε να δει τον εκδότη.
«Κύριε Πέτρου, διερευνήσατε την υπόθεση του βιβλίου για την Αννίτα Γκούμα; Λοιπόν;»

«Αυτό το βιβλίο πρέπει να εκδοθεί».

«Εξηγήστε μου γιατί...»

Μα εκείνος δεν του είχε πει το πρωί να βρει το συγγραφέα και να υπογράψουν αμέσως; Τώρα που τον βρήκε του έκανε το δύσκολο; Ο Πέτρου, θυμωμένος, δεν τον άφησε να ολοκληρώσει.

«Είναι προφανές. Η Γκούμα είναι σήμερα ένα σύμβολο όλων των οικονομικών μεταναστών που ήρθαν στην Ελλάδα από το '90 και μετά. Είναι όμως κι ένα χρυσό κορίτσι, που χάρισε χαρά σε όλους τους Έλληνες. Σήμερα είναι σύμβουλος του υφυπουργού Αθλητισμού, ενώ όλοι τη θεωρούν υποψήφια για τη θέση της διευθύντριας των Μεσογειακών Αγώνων, αν γίνουν στην Πάτρα».

«Όλα αυτά τα γνωρίζουμε. Δε με αφήσατε να τελειώσω. Εξηγήστε μου γιατί καθυστερήσατε τόσο. Από το πρωί που σας είδα έχουν περάσει πέντε ώρες!»

«Αν μπορεί να πει κάποιος ότι καθυστέρησα, το έκανα γιατί το σημαντικό είναι ποιος έχει γράψει αυτό το βιβλίο».

«Δηλαδή;»

«Φαίνεται ότι το έχει γράψει ο αδελφός της αθλήτριας, ο Τζέρι».

«Γιατί λέτε φαίνεται;»

«Γιατί το ποιος το έχει γράψει το ξέρει μόνο ο Μάρκος Δρενδάκης, ο οποίος, άλλωστε, ήταν αυτός που ζήτησε από το συγγραφέα να το γράψει!»

«Και τι το ήθελε;»

«Για σενάριο της δεύτερης ταινίας του. Όμως, όπως λέει κι ο ίδιος, όταν όλοι οι συνεργάτες σου δεν είναι πια στη δουλειά κι εσύ είσαι "στην εφεδρεία", δεν είναι εύκολο να δημιουργήσεις. Όχι ότι έχει σταματήσει εντελώς να δουλεύει. Τον βρήκα να μοντάρει μια ταινία μικρού μήκους που τη γύρισε όλη μέσα σ' αυτό το παράξενο γηροκομείο. Όμως την ταινία για την Αννίτα την ήθελε υπερπαραγωγή, κι αφού είδε ότι δε θα τα κατάφερνε, πρότεινε στο συγγραφέα να μας στείλει το κείμενο για να γίνει βιβλίο».

«Πολύ ενδιαφέρον» είπε ο εκδότης. «Η ζωή μιας διάσημης αθλήτριας που έχει φύλακα άγγελο ένα γέρο που ήταν κι αυτός κάποτε διάσημος από τη δουλειά του στον κινηματογράφο και βέβαια από τα σκάνδαλα με τους έρωτές του με τις πρωταγωνίστριες των ταινιών του. Θα πουλήσει! Πρέπει να μας πει το συγγραφέα για να υπογράψουμε αμέσως!»

«Ναι, αλλά υπάρχει ένας όρος».

«Όρος; Ποιος όρος;»

«Μπορούμε να συνδεθούμε με τον Δρενδάκη και να έχουμε μαζί του μια τηλεδιάσκεψη μέσω Διαδικτύου; Στο εργαστήρι του έχει παλιά μηχανήματα αλλά και τα πιο σύγχρονα».

«Τόσο εξοπλισμένος είναι; Έχει υπολογιστή, κάμερα, μικρόφωνο;»

«Έχει ό,τι χρειάζεται για να είναι σε λίγο στην οθόνη μπροστά σας».

«Εμπρός λοιπόν, τι περιμένεις;»

Ο Πέτρου άνοιξε τον υπολογιστή στην αίθουσα συσκέψεων και τον συνέδεσε με τον προβολέα, έτσι ώστε η οθόνη να προβάλλεται σαν σινεμά στον άσπρο τοίχο. Μπήκε στο Διαδίκτυο και σε λίγο είχε συνδεθεί με τον Δρενδάκη. Ο Μάρκος, μ' ένα πορτοκαλί πουκάμισο με κόκκινα αστεράκια και σκούρα γυαλιά ηλίου, ήταν μπροστά τους.

«Γεια σας».

«Χαίρετε, κύριε Δρενδάκη» είπε ο εκδότης. «Έχουμε ένα κείμενό που, όπως μας ενημέρωσε ο κύριος Πέτρου, θέλατε να το κάνετε ταινία».

«Αγαπητέ μου, γνωρίζω πολύ καλά ότι δεν έχω τα απαραίτητα για να κάνω πια ταινία και δεν εξαπατώ τον εαυτό μου με απατηλά όνειρα. Αυτό που με ενδιαφέρει είναι αν θα εκδώσετε το κείμενο του φίλου μου».

«Θα σας απαντήσω όταν μας πείτε ποιος έχει γράψει επιτέλους αυτό το κείμενο» είπε ενοχλημένος ο εκδότης.

«Ο Έντεμ, ένα παιδί από την Αλβανία που το συνάντησα στην παιδική χαρά. Δεν έπαιζε όπως τ' άλλα παιδιά. Άλλαζε το νερό στον κουβά γιατί έπλενε τα τζάμια των αυτοκινήτων που σταματούσαν στο φανάρι, για να κερδίσει μερικά χρήματα. Πιάσαμε κουβέντα, τον έφερα στη "Χαρά" να φάει και του είπα την ιστορία μου με την Αννίτα και τον αδελφό της. Εκείνος σιγά σιγά άρχισε στο μυαλό του να τη δουλεύει και κάθε βράδυ που γύριζε στο σπίτι του την έγραφε. Θέλετε να τον γνωρίσετε; Είναι εδώ τώρα».

«Σιγά μη μας ενδιαφέρει να γνωρίσουμε κάθε Αλβανάκι» βροντοφώναξε έξαλλος ο εκδότης και συνέχισε: «Κύριε Δρενδάκη, αυτή η ιστορία παρατράβηξε. Μας ενδιαφέρει να εκδώσουμε την ιστορία της Αννίτας Γκούμα, αν βέβαια την έχει γράψει η ίδια ή κάποιο μέλος της οικογένειάς της ή ακόμη κι εσείς. Δεν έχω διαβάσει το κείμενο, αλλά ένα βιβλίο που έγραψε κάποιο Αλβανάκι που την άκουσε για να γλιτώσει από το πλύσιμο των τζαμιών δεν αποτελεί για τον οίκο μας τον ιδανικό στόχο».

«Κάθε Αλβανάκι... ε;»

Ο Δρενδάκης χαμήλωσε το βλέμμα και έστριψε το κεφάλι του δεξιά.

Ο Πέτρου είχε μείνει αποσβολωμένος. Δε φανταζόταν ότι ο εκδότης θα έκανε τόσο γρήγορα την γκάφα να εκφραστεί έτσι. Είχε πέσει στην παγίδα. Τον δοκίμασαν και απέδειξε ποιος ήταν. Πέρασαν λίγα λεπτά σιωπής κι αμηχανίας.

Στην οθόνη φαινόταν ακόμη ο Δρενδάκης, ο οποίος σηκώθηκε βγάζοντας τα ακουστικά. Πριν προλάβει κανείς να πει τίποτα, κάθισε στη θέση του ένας νεαρός.

«Γεια σας! Είμαι ο Έντεμ».

«Σας παρακαλώ, έχουμε δουλειά. Θέλετε να πείτε κάτι που ίσως μας ενδιαφέρει. Παρακαλώ, σύντομα...»

«Είμαι ο Έντεμ...»

«Το ακούσαμε αυτό, παρακάτω».

«Είμαι ένα οποιοδήποτε "Αλβανάκι" όπως είπατε, που είχε την ατυχία όταν ήρθε στην Ελλάδα, τη χώρα που θεωρεί πατρίδα του, να περάσει πολύ δύσκολες στιγμές και ύστερα από λίγα χρόνια είχε την τύχη να λύσει όλα τα προβλήματά του. Θα μπορούσαν όμως τα πράγματα να μην έχουν έρθει έτσι. Θα μπορούσα να μην έχω μορφωθεί, θα μπορούσα να κάνω ακόμη χειρωνακτικές δουλειές για ένα κομμάτι ψωμί, θα μπορούσα να έχω απελαθεί χωρίς να έχω κάνει κάτι ή να είμαι άδικα στη φυλακή. Όλα αυτά έχουν συμβεί σε φίλους μου που ήρθαν όπως εγώ αναζητώντας το όνειρο. Μόνο που για μένα το όνειρο έγινε πραγματικότητα, αφού έτυχε να είμαι ο αδελφός της Αννίτας Γκούμα. Είμαι ο Έντεμ Γκούμας».

Ο Πέτρου σηκώθηκε νευριασμένος και είπε:

«Έχετε στη διάθεσή σας την παραίτησή μου».

Πήγε στο γραφείο του, μάζεψε τα πράγματά του και έφυγε από το κτίριο της εταιρείας. Χθες, αν κάποιος του έλεγε ότι θα υπέβαλλε την παραίτησή του θα τον περνούσε για τρελό. Οι δυο αυτές ημέρες όμως τον είχαν αλλάξει πάρα πολύ.

Πήγε στη «Χαρά της ζωής». Βρήκε τον Έντεμ στενοχωρημένο και το Μάρκο θυμωμένο. Τους ζήτησε να τον εμπιστευτούν κι αυτός θα έβρισκε εκδότη.

«Κύριε Πέτρου, η Αννίτα είναι τόσο διάσημη, ώστε μπορώ να βρω εύκολα εκδότη. Θέλω όμως να τον δοκιμάσω, να ανακαλύψω αν πράγματι έχει καταλάβει το αληθινό νόημα του βιβλίου. Το αφεντικό σας μας απέδειξε ότι ενδιαφέρεται μόνο για τις εισπράξεις. Εγώ θέλω κάποιον που θα αγαπήσει το κείμενο, ανεξάρτητα από το ποιος το έχει γράψει. Την ιστορία μας την ξέρουν χιλιάδες Έλληνες. Εγώ θέλω οι αναγνώστες που θα τη διαβάσουν να προβληματιστούν, πριν συμπεριφερθούν άδικα σε κάποιο μετανάστη. Αυτό για μένα θα έχει αξία».

Ο Πέτρου έμεινε μαζί τους όλη την ημέρα. Τηλεφώνησε σε πολλούς γνωστούς του που δούλευαν σε διάφορους εκδοτικούς οίκους. Προϋπόθεση που έθετε ο Έντεμ ήταν να στηθεί η ίδια φάρσα, η ίδια παγίδα, η ίδια δοκιμασία.

Γ΄